

EUROPA NOSTRA

Stockholm Bildirgesi: “Avrupa’da Kùltür Mirasının Bütünleşmiş Bir Parçası Olarak Modern Akım Mimarlığı”

Çeviri: Zeynep Çiğdem Uysal

Bu bildirge, 7 Haziran 2007 tarihinde, İsveç’in Stokholm kentinde “Modernizmi Ekle!” (*Add Modernism!*) temalı Europa Nostra Forumu sonucunda kabul edilmiştir. Bildirge, modern mimarlık mirasına da diğer miras türlerine verilen önemin verilmesi gerektiğini vurgulayarak, modern mimarlık mirasının getirdiği zorluklara ve fırsatlar dikkat çekiyor.

Bildirgenin orijinaline ulaşmak için:

www.mo.org.tr/UIKDocs/europanostrastockholm2007.pdf

DOCOMOMO Uluslararası ve İsveç Mimarlar Birliği (SAFA) işbirliğinde düzenlenen “Modernizmi Ekle!” temalı Europa Nostra Forumu katılımcıları, Modern Mimarlık mirasıyla ilgili olarak koruma, sürdürme, yorumlama ve iletişim konularında geniş kapsamlı bir tartışma yapmışlardır.

Avrupa’nın ortak kültürel mirasının gerekenden az bilinen ve ilgi gösterilen bu alanına, daha geniş bir toplumsal kesimin, politikacıların ve karar alıcıların dikkatini çekmenin gerekli olduğu konusunda vardıkları görüş birliğinin bir sonucu olarak, aşağıdaki bildirgeyi kabul etmişlerdir.

Europa Nostra, Modern Akım mimarlığının:

- Coğrafi açıdan geniş bir alana yayılmış olması ve yapıları çevre üzerindeki yaygın kullanımı ve etkisi nedeniyle, Avrupa kültür mirasının ayrılmaz bir parçası olduğunu;
- Geçmişten gelen etkilerle gelişmesi ve kendisini izleyen dönemler üzerinde güçlü bir etkiye sahip olması nedeniyle mimarlık tarihinin sürekliliği içinde bir parça teşkil ettiğini;
- Bir yandan konut ihtiyacının karşılanması veya kültür, eğitim, sağlık ve rekreasyon gibi kamusal tesislerin gerçekleştirilmesi yoluyla toplumsal ihtiyaçlara cevap veren, diğer yandan ticari ve endüstriyel yapılar aracılığıyla ekonomik ihtiyaçları karşılayan bir niteliğe sahip olduğunu;
- Mimarlar, mühendisler ve zanaatkarlar arasındaki yakın ve verimli bir işbirliğinin sonucu olarak ortaya çıktığını ve bu işbirliğinin yeni inşaat yöntemleri ve malzeme kullanımıyla yenilikçi bir mimarlık yarattığını;
- Korumacılar ve çağdaş mimarların dünyaları arasında bir kopuştan daha çok bir bağ getiren bir yaklaşım olarak düşünülebileceğini;
- Çoğu kişi için kültürel miras konularına bir giriş niteliğinde olabileceğini ve hem geçmiş hem gelecek için yeni bir ilgi yaratabileceğini;

dikkate almaktadır.

Europa Nostra, *korunması için birtakım değerli adımlar atılmış ve koruma esasları oluşturulmaya başlanmış olsa da*, Modern Akım mimarlığının:

- Yeterince güçlü olmayan yasal güvenceler, halkın konu hakkındaki bilgisizliği ve düşük takdiri nedeniyle zarar görebilir durumda olduğunu;
- Teknolojik değişimler, ekonomik büyüme, talep, pazar kısıtlamaları ve sosyal değişimin bir sonucu olarak, kullanımda kalmalarının her geçen gün daha zor olduğunu;
- Kullanılan yenilikçi yapım yöntemleri ve beton, çelik, kompozitler ve plastik gibi yenilikçi malzemeler nedeniyle öngörülemeyen şekillerde yaşlanmakta ve bozulmakta olduğunu;

endişeyle belirtmektedir.

Europa Nostra, *Modern Akım mimarlığını Avrupa mirasının bir parçası olarak öne çıkarmak için:*

- Modern Akım mimarlığı konusunda yapılan çalışmalarda, bu mimarlığın genel mimari gelişim sürecinin bir parçası olarak değerlendirilmesini ve bu konuda korumacılarla günümüz mimarlarını birleştirecek bir açık fikirlilik benimsenmesini;
- Tekil bina örneklerinin, bina gruplarının, peyzaj ve kentsel planlama örneklerinin saptanmasını, seçilmesini ve belgelenmesini;
- Saptanmış, seçilmiş ve kayda geçmiş Modern Akım mimarlığı örnekleri hakkındaki bilgilerin Avrupa çapında yaygınlaştırılmasını ve ilgili taraflarla paylaşılmasını;
- Modern Akım mimarisinin estetiğe, malzeme ve yapım tekniklerine dair yenilikçi yaklaşımını sergileyen, sosyal ve ekonomik gereksinimlerin nasıl karşılanabileceğini gösteren örneklerin yeni nesiller için korunmasını;
- Modern Akım mimarlığına özel yapım teknikleri ve malzemeler kullanan kötü durumdaki yapılar için koruma teknikleri geliştirilmesi ve bu tekniklerin araştırılmasında tarihçilerin, korumacıların, mimarların, bilim adamların ve diğer alanlardaki uzmanların katıldığı çok disiplinli bir yaklaşım benimsenmesi;
- Modern Akım mimarlığıyla ilgilenen, yapı sahipleri, yapı kullanıcıları, ulusal ve Avrupa düzeyindeki araştırma ve finansman kuruluşları gibi taraflar arasında ağlar kurulması ve bu ağların geliştirilmesi;
- Modern Akım mimarlığının önemi ve bu mimarlığın korunması ve yorumlanmasının karmaşıklığı hakkında bilinçlilik sağlanması ve bu konuda sivil toplum paydaşlarıyla kamu ve özel sektör içerisindeki bilimsel topluluklar arasında işbirliği kurulmasını;

önermektedir.

Europa Nostra:

- Tüm Avrupa Kurumları ve hükümetlerini, Modern Akım mimarlığının korunması ve iyileştirilmesinde, diğer mimari mirasın korunmasında kullanılan aynı kuralları, standartları ve finansman yapılarını kullanmaya çağırmaktadır.